

Stappenplan – Beroepskennis

Inhoud

A. Inleiding	2
1. Bent u natuurlijke persoon of rechtspersoon? (STAP 1).....	3
2. Welk(e) statu(u)t(en) vraagt u aan, in welke categorie? (STAP 2).....	4
B. Statuut	5
1. Bemiddeling inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet.....	5
1.1. Wie zijn de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3).....	5
1.2. Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4).....	6
1.3. Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek (“PCP”) in krediet? (STAP 5).....	15
2. Bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten.....	18
2.1. Wie zijn de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3).....	18
2.2. Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)	18
2.3. Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek (“PCP”) in bank- en beleggingsdiensten? (STAP 5).....	23
3. (Her)verzekeringsdistributie.....	26
3.1. Wie zijn de bij de distributie betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3).....	26
3.2. Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4).....	27
3.3. Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek (“PCP”) in verzekeringen? (STAP 5).....	
C. Te bezorgen gegevens en documenten	36
1. Welke gegevens en documenten moet ik aan de FSMA bezorgen over de beroepskennis? (STAP 6).....	36
1.1. Identificatiegegevens.....	36
1.2. Dossiers.....	31
1.3. Documenten.....	37

A. Inleiding

Om te weten welke personen aan welke vereisten precies moeten voldoen inzake beroepskennis, gaat u best stapsgewijs te werk. Dit document bevat een overzicht van de te volgen stappen. Het is bedoeld als leidraad bij de voorbereiding van uw dossier.

De stappen zijn de volgende:

- STAP 1 : Bent u natuurlijke persoon of rechtspersoon?
- STAP 2 : Welk(e) statu(u)t(en) vraagt u aan en in welke categorie?
- STAP 3 : Wie zijn de bij de bemiddeling of bij de distributie betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming?
- STAP 4 : Welke beroepskennis is vereist voor de betrokken verantwoordelijke personen?
- STAP 5 : Welke beroepskennis is vereist voor de personen in contact met het publiek ("PCP")?
- STAP 6 : Welke gegevens en documenten moeten aan de FSMA worden bezorgd voor de betrokken verantwoordelijke personen wat hun beroepskennis betreft?

De stappen 1 en 2 zijn dezelfde voor alle aanvragers.

De stappen 3, 4 en 5 zijn verschillend naargelang van de vorm (natuurlijke persoon of rechtspersoon) en het statuut (bemiddelaar inzake hypothecair krediet, bemiddelaar inzake consumentenkrediet, tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten, verzekerings-tussenpersoon of herverzekeringstussenpersoon) van de aanvrager. Om die reden wordt in dit stappenplan voor deze stappen een opsplitsing gemaakt naargelang van het statuut. Waar relevant wordt aangegeven in welke mate de vereisten verschillend zijn per categorie (makelaar, al dan niet verbonden agent, subagent, agent in een nevenfunctie of nevenverzekeringstussenpersoon).

Iedere betrokken verantwoordelijke persoon moet voldoen aan de wettelijke vereisten die voor hem/haar gelden binnen de verschillende statuten. Eenzelfde persoon kan in verschillende rollen actief zijn bij dezelfde aanvrager. Als eenzelfde persoon verschillende rollen heeft (bijvoorbeeld effectieve leider voor bank- en kredietbemiddeling, verantwoordelijke voor de distributie in kredietbemiddeling en verantwoordelijke voor de distributie voor verzekeringsdistributie) dan moet hij gelijktijdig aan de vereisten voor elk van zijn rollen voldoen.

Als u meer informatie nodig hebt over de betekenis van de termen die in dit stappenplan worden gebruikt, dan kunt u ze opzoeken via de zoekfunctie van <https://www.fsma.be/nl/tussenpersonen-kredietgevers>.

Dit stappenplan geeft toelichting bij de vereisten inzake beroepskennis, doch is enkel de wetgeving over de beroepskennis juridisch bindend.

1. Bent u natuurlijke persoon of rechtspersoon? (STAP 1)

Er zijn twee mogelijkheden:

- u doet de aanvraag als natuurlijke persoon;
- u doet de aanvraag als rechtspersoon (bijvoorbeeld als BV of als NV).

2. Welk(e) statu(u)t(en) vraagt u aan, in welke categorie? (STAP 2)

Binnen elk statuut bestaan verschillende categorieën. U kunt voor ieder statuut maar in één categorie ingeschreven zijn.

Dit stappenplan gebruikt voor ieder statuut een icoon, dat u bovenaan de pagina terugvindt.

2.1. Statuut van bemiddelaar in hypothecair krediet

Er zijn **drie categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als makelaar in hypothecair krediet;
- u doet de aanvraag als verbonden agent in hypothecair krediet;
- u doet de aanvraag als subagent in hypothecair krediet.

2.2. Statuut van bemiddelaar in consumentenkrediet

Er zijn **drie categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als makelaar in consumentenkrediet;
- u doet de aanvraag als verbonden agent in consumentenkrediet;
- u doet de aanvraag als agent in een nevenfunctie in consumentenkrediet.

Opgelet: de categorie van agent in een nevenfunctie in consumentenkrediet bestaat alleen voor personen wiens hoofdactiviteit de verkoop is van goederen en diensten van niet-financiële aard (bijvoorbeeld winkels).

2.3. Statuut van tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten

Er zijn **twee categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als makelaar in bank- en beleggingsdiensten;
- u doet de aanvraag als agent in bank- en beleggingsdiensten.

2.4. Statuut van verzekeringstussenpersoon

Er zijn **vijf categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als verzekeringsmakelaar;
- u doet de aanvraag als verzekeringsagent;
- u doet de aanvraag als verzekeringssubagent;
- u doet de aanvraag als gevolmachtigde onderschrijver;
- u doet de aanvraag als nevenverzekeringstussenpersoon.

2.5. Statuut van herverzekeringstussenpersoon

Er zijn **drie categorieën** mogelijk:

- u doet de aanvraag als herverzekeringsmakelaar;
- u doet de aanvraag als herverzekeringsagent;
- u doet de aanvraag als herverzekeringssubagent.

B. Statuut

1. Bemiddeling inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet

1.1. Wie zijn de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3)

Op basis van de antwoorden op de vragen in de stappen 1 en 2 kunt u nagaan wie de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming zijn. Vervolgens moet u een namenlijst opstellen van de personen die deze rollen vervullen.

Opgelet: U stelt ten minste een verantwoordelijke voor de distributie aan. Wanneer u meer dan 10 personen in contact met het publiek ("PCP") tewerkstelt, moet u mogelijks een tweede verantwoordelijke voor de distributie aanstellen. U stelt een bijkomende verantwoordelijke voor de distributie aan per nieuwe schijf van 10 PCP's. Echter, voor de agenten in nevenfunctie in consumentenkrediet is het per schijf van 20 PCP's.

1.1.1. De bij de bemiddeling inzake hypothecair krediet betrokken verantwoordelijke personen

1.1.1.1. Wie zijn de bij de bemiddeling inzake hypothecair krediet betrokken verantwoordelijke personen bij natuurlijke personen?

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Subagent
Bemiddelaar (natuurlijke persoon)	Ja	Ja	Ja
Verantwoordelijke voor de distributie	Ja	Ja	Ja

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde theoretische kennis bezitten en over praktische ervaring beschikken.

1.1.1.2. Wie zijn de bij de bemiddeling inzake hypothecair krediet betrokken verantwoordelijke personen bij rechtspersonen?

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Subagent
Verantwoordelijke voor de distributie	Ja	Ja	Ja
Effectieve leider	Ja	Ja	Ja
Lid van het wettelijk bestuursorgaan	Ja	Ja	Ja

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde theoretische kennis hebben. Enkel de verantwoordelijke voor de distributie moet over praktische ervaring beschikken.

Als het lid van het wettelijk bestuursorgaan een rechtspersoon is, moet deze rechtspersoon een vaste vertegenwoordiger hebben die aan de wettelijke vereisten voldoet.

1.1.2. De bij de bemiddeling inzake consumentenkrediet betrokken verantwoordelijke personen

1.1.2.1. Wie zijn de bij de bemiddeling inzake consumentenkrediet betrokken verantwoordelijke personen bij natuurlijke personen?

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Agent in een nevenfunctie
Bemiddelaar (natuurlijke persoon)	Ja	Ja	Nee
Verantwoordelijke voor de distributie	Ja	Ja	Ja

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde theoretische kennis hebben en over praktische ervaring beschikken. Enkel de verantwoordelijke voor de distributie bij agenten in een nevenfunctie in consumentenkrediet, voor zover de aangeboden kredieten enkel kunnen gebruikt worden voor de goederen of diensten die de agent zelf verkoopt (agent in een nevenfunctie van type 1) (zie punt 1.2.2.), geniet van een soepeler regime, aangezien hij een basiskennis moet hebben en zonder dat een praktische ervaring vereist wordt.

1.1.2.2. Wie zijn de bij de bemiddeling inzake consumentenkrediet betrokken verantwoordelijke personen bij rechtspersonen?

Rol	Kredietmakelaar	Verbonden agent	Agent in een nevenfunctie
Verantwoordelijke voor de distributie	Ja	Ja	Ja
Effectieve leider	Ja	Ja	Nee
Lid van het wettelijk bestuursorgaan	Nee	Nee	Nee

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde theoretische kennis hebben. Enkel de verantwoordelijke voor de distributie moet over praktische ervaring beschikken. Echter, de verantwoordelijke voor de distributie bij agenten in een nevenfunctie in consumentenkrediet, voor zover de aangeboden kredieten enkel kunnen gebruikt worden voor de goederen of diensten die de agent zelf verkoopt (agent in een nevenfunctie van type 1) (zie punt 1.2.2.), geniet van een soepeler regime, aangezien hij een basiskennis moet hebben en zonder dat een praktische ervaring vereist wordt.

1.2. Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)

Voor iedere persoon op de namenlijst die u in stap 3 heeft opgesteld, moet u nagaan of hij/zij aan de wettelijke voorwaarden voldoet. Deze voorwaarden betreffen 3 aspecten:

1. Het diploma;
2. Het examen;
3. De ervaring.

Het type van het hoogst behaald diploma heeft gevolgen op de twee andere voorwaarden. Dat is de reden waarom de vraag van het diploma eveneens besproken wordt in de paragrafen over het examen en de ervaring.

Deze drie voormelde voorwaarden worden hieronder uitgebreid toegelicht. Om concreet na te gaan of de verantwoordelijke personen in uw onderneming aan alle voorwaarden voldoen, kunt u gebruik maken van de checklists van de FSMA waarin per statuut, per categorie en per rol alle relevante aspecten aan bod komen. Kies enkel de checklist(s) die op u van toepassing zijn. Bereid uw inschrijvingsdossier voor door ze in te vullen voor alle verantwoordelijke personen en personen in contact met het publiek van uw onderneming.

Checklists beroepskennis bemiddeling in hypothecair krediet

Makelaars

- Makelaar in hypothecair krediet (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij een makelaar in hypothecair krediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider of bestuurder bij een makelaar in hypothecair krediet (rechtspersoon)

Verbonden agenten

- Verbonden agent in hypothecair krediet (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij verbonden agent in hypothecair krediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider of bestuurder bij een verbonden agent in hypothecair krediet (rechtspersoon)

Subagenten

- Subagent in hypothecair krediet (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij een subagent in hypothecair krediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider of bestuurder bij een subagent in hypothecair krediet (rechtspersoon)

Personen in contact met het publiek (*≠ betrokken verantwoordelijke personen*)

Checklist beroepskennis bemiddeling in consumentenkrediet

Makelaars

- Makelaar in consumentenkrediet (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij een makelaar in consumentenkrediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider of bestuurder bij een makelaar in consumentenkrediet (rechtspersoon)

Verbonden agenten

- Verbonden agent in consumentenkrediet (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie bij een verbonden agent in consumentenkrediet (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider bij een verbonden agent in consumentenkrediet (rechtspersoon)

Agenten in een nevenfunctie

- Verantwoordelijke voor de distributie bij een agent in nevenfunctie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)

Personen in contact met het publiek (≠ betrokken verantwoordelijke personen)**1.2.1. Diplomavereiste**

De betrokken verantwoordelijke personen moeten een van de volgende diploma's bezitten, waarvan ze een kopie moeten bezorgen aan de FSMA, tenzij deze personen konden genieten van het overgangsregime 2015 ¹:

Hoogst behaald diploma
☐ Masterdiploma, of een daarmee gelijkgesteld diploma, met minstens 5 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting
☐ Ander masterdiploma of daarmee gelijkgesteld diploma
☐ Diploma van een academische of professionele bachelor of een daarmee gelijkgesteld diploma met minstens 11 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting
☐ Buitenlands diploma dat door de bevoegde (onderwijs)autoriteit als gelijkwaardig met een van de hierboven vermelde diploma's wordt erkend
☐ Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7 ^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma) *

Voor de betrokken verantwoordelijke personen die een **diploma** hebben behaald **dat niet met een * is aangeduid in de bovenstaande tabel**, volstaat het diploma als bewijs van theoretische kennis van kredietbemiddeling. Zij moeten geen bijkomend bewijs meer leveren.

De betrokken verantwoordelijke personen die een **diploma** hebben behaald **dat met een * is aangeduid in de bovenstaande tabel**, moeten een bijkomend bewijs leveren van hun theoretische kennis van kredietbemiddeling op het ogenblik van hun aanstelling (zie punt 1.2.2.).

Echter, de volgende personen moeten dat bijkomend bewijs niet leveren, aangezien hun getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs het bewijs van de basiskennis vormt:

¹ In het kader van het overgangsregime 2015 konden de personen die al aan kredietbemiddeling deden vóór 1 november 2015, hetzij in consumentenkrediet, hetzij in hypothecair krediet, genieten van een vrijstelling van de diplomavereiste. Het bewijs hiervan werd geleverd door vermelding in de vragenlijst van identificatie- en contactgegevens van de kredietbemiddelaar of de kredietgever bij wie de persoon actief was in kredietbemiddeling.

Deze regeling was van kracht tot en met 30 april 2017. Wie tussen 1 november 2015 en 30 april 2017 met succes op het overgangsregime beroep heeft gedaan, blijft er ook nadien de voordelen van genieten. Vanaf 1 mei 2017 kon dit regime echter niet meer voor het eerst worden ingeroepen.

- de leden van het wettelijk bestuursorgaan van een tussenpersoon inzake hypothecair krediet die geen functie als effectieve leider uitoefenen;
- de personen die met de effectieve leiding zijn belast maar die *de facto* noch verantwoordelijk zijn voor de werkzaamheid van bemiddeling inzake hypothecair krediet of inzake consumentenkrediet, noch hierop toezicht uitoefenen;
- de verantwoordelijken voor de distributie bij agenten in een nevenfunctie in consumentenkrediet, voor zover de aangeboden kredieten enkel kunnen gebruikt worden voor de goederen of diensten die de agent zelf verkoopt (agent in een nevenfunctie van type 1).

Bij gebrek aan een dergelijk getuigschrift (of daarmee gelijkgesteld) moeten zij een examen afleggen (zie punt 1.2.2.).

1.2.2. Examenvereiste

Type van examen (niveau)	
<u>Volledige kennis</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Module 1 : basisprincipes in krediet ○ Module 2 : consumentenkrediet ○ Module 3 : hypothecair krediet 	<u>Basiskennis</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Module 1 : basisprincipes in krediet ○ Module 2 : consumentenkrediet ○ Module 3 : hypothecair krediet

Er geldt enkel een examenvereiste voor de betrokken verantwoordelijke personen die geen masterdiploma of een diploma van een academische of professionele bachelor met voldoende studiepunten voor de technische kennis (of geen daarmee gelijkgesteld diploma of geen als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma) hebben of die niet kunnen genieten van het overgangsregime 2015.

Voor de volgende personen beperkt de examenvereiste zich tot de **basiskennis** van de Module 1 (basisprincipes in krediet) en de Modules 2 (consumentenkrediet) en/of 3 (hypothecair krediet), in functie van de uitgeoefende activiteit, voor zover deze personen niet over een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7^e jaar) beschikken dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma):

- de leden van het wettelijk bestuursorgaan van een tussenpersoon inzake hypothecair krediet die geen functie als effectieve leider uitoefenen;
- de personen die met de effectieve leiding zijn belast maar die *de facto* noch verantwoordelijk zijn voor de werkzaamheid van bemiddeling inzake hypothecair krediet of inzake consumentenkrediet, noch hierop toezicht uitoefenen;
- de verantwoordelijken voor de distributie bij agenten in een nevenfunctie in consumentenkrediet, voor zover de aangeboden kredieten enkel kunnen gebruikt worden voor de goederen of diensten die de agent zelf verkoopt (agent in een nevenfunctie van type 1).

De andere betrokken verantwoordelijke personen die geen masterdiploma of een diploma van een academische of professionele bachelor met voldoende studiepunten voor de technische kennis (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma) hebben, moeten de **volledige kennis** aantonen door geslaagd te zijn in Module 1 (basisprincipes in krediet) en de Modules 2 (consumentenkrediet) en/of 3 (hypothecair krediet) in functie van de uitgeoefende activiteit.

Bewijs (in functie van de uitgeoefende activiteit)

Attest van slagen in de door de FSMA erkende examens die gaan over alle volgende modules:

- Module 1 – Basisprincipes in krediet
- Module 2 – Consumentenkrediet

EN/OF

Attest van slagen in de door de FSMA erkende examens die gaan over alle volgende modules:

- Module 1 – Basisprincipes in krediet
- Module 3 – Hypothecair krediet

1.2.3. Vereiste praktische ervaring

De personen die willen aangesteld worden in een functie van een betrokken verantwoordelijke persoon moeten beschikken over praktische ervaring in de bemiddelingsactiviteiten.

Deze ervaring moet aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De ervaring moet **betrekking hebben op de activiteit waarvoor een inschrijving wordt gevraagd**. Ervaring inzake consumentenkrediet is niet relevant in het kader van een aanvraag tot inschrijving als bemiddelaar inzake hypothecair krediet, en omgekeerd.
2. De ervaring moet **betrekking hebben op een activiteit van kredietbemiddeling**. In het licht van de wettelijke definitie van het begrip “kredietbemiddeling” komen volgende activiteiten in aanmerking:
 - a. het voorstellen of aanbieden van kredietovereenkomsten aan consumenten;
 - b. het bijstaan van consumenten bij het voorbereiden van het sluiten van kredietovereenkomsten, anders dan onder a. bedoeld;
 - c. het sluiten van kredietovereenkomsten met consumenten voor rekening van de kredietgever.

Onder deze definitie vallen niet (het assisteren bij) het beheer en de uitvoering van kredietovereenkomsten, maar wel het wijzigen van de voorwaarden van een bestaande kredietovereenkomst voor zover dit tot een gelijkaardige situatie leidt als bij het voorstellen of aanbieden van een nieuwe kredietovereenkomst.

Elk van de elementen van deze definitie veronderstelt dat de persoon een belangrijke rol speelt in de procedure van het aanbod of het sluiten van individuele kredietovereenkomsten, zonder dat hij daarbij in contact moet staan met het publiek. De FSMA aanvaardt ook als praktische ervaring het leiding geven aan personen die activiteiten van kredietbemiddeling uitoefenen. Het uitoefenen van louter administratieve taken komt daarentegen niet in

aanmerking als relevante praktische ervaring. De wet vereist overigens geen specifieke beroepskennis voor de uitoefening van deze taken.

Wordt onder meer niet als relevante praktische ervaring beschouwd:

- werken op een klachtendienst;
 - verrichten van louter administratieve taken (o.a. het vervolledigen van het dossier zonder zelf een analyse uit te voeren, het opvolgen van de terugbetalingen, het innen van de schulden, het nazicht op fraude, het beantwoorden van vragen over het beheer van het kredietcontract, ...);
 - werken op een juridische dienst, personeelsdienst of informatiedienst;
 - werken op een callcenter waarbij enkel een doorverwijsfunctie wordt vervuld.
3. De ervaring moet zijn **opgedaan bij een kredietbemiddelaar, een kredietgever of een hypotheekonderneming**, waarvan de identificatie- en contactgegevens vermeld worden in de vragenlijst.
 4. De ervaring moet **opgedaan zijn tijdens de zes jaar voorafgaand aan de datum van het indienen van de aanvraag**.
 5. De ervaring moet **nuttig zijn en op reguliere wijze opgedaan** zijn. Zo komt o.a. de uitoefening van activiteiten voor een onderneming die niet over de vereiste erkenning/inschrijving beschikt, niet in aanmerking.

Om uw ervaring te bewijzen, moet u in de vragenlijst de identificatie- en contactgegevens vermelden van de ingeschreven tussenpersoon of de vergunde onderneming bij wie de ervaring is opgedaan.

De duurtijd van de praktische ervaring wordt berekend op basis van **voltijdsequivalent**. Dit wil zeggen dat de duurtijd van een praktische ervaring van bij voorbeeld 6 maand neerkomt op 12 maand voor de persoon die halftijds werkt.

De FSMA kan contact opnemen met deze ingeschreven tussenpersonen en vergunde ondernemingen om de door de kandidaat ingevulde gegevens na te gaan. Er moeten geen attesten van ervaring aan de FSMA worden bezorgd. Het achterhouden of vervalsen van relevante informatie kan leiden tot de weigering of de schrapping van de inschrijving van de tussenpersoon.

1.2.3.1. Bemiddeling inzake hypothecair krediet

De betrokken verantwoordelijke personen moeten beschikken over een praktische ervaring waarvan de duurtijd afhangt van hun diploma:

Diploma	Makelaar	Verbonden agent	Subagent
☐ Masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 5 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting	12 maand	6 maand	---
☐ Ander masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma)	24 maand	12 maand	---
☐ Diploma van een academische of professionele bachelor (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 11 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting	12 maand	6 maand	---
☐ Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7 ^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma)	12 maand	6 maand	---

1.2.3.2. Bemiddeling inzake consumentenkrediet

De betrokken verantwoordelijke personen moeten beschikken over een praktische ervaring waarvan de duurtijd afhangt van hun diploma:

Diploma	Makelaar	Verbonden agent	Agent in een nevenfunctie
☐ Masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 5 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting	12 maand	6 maand	6 maand of vrijgesteld *
☐ Ander masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma)	24 maand	12 maand	6 maand of vrijgesteld *
☐ Diploma van een academische of professionele bachelor (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 11 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting	12 maand	6 maand	6 maand of vrijgesteld *
☐ Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7 ^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma)	12 maand	6 maand	6 maand of vrijgesteld *

- * De duurtijd van de praktische ervaring voor een agent in een nevenfunctie inzake consumentenkrediet is 6 maand, indien de aangeboden kredieten ook gebruikt worden voor goederen of diensten die de agent niet zelf verkoopt (agent in een nevenfunctie van type 2). Hij is daarvan vrijgesteld voor zover het gebruik van aangeboden kredieten beperkt is tot goederen en diensten die de agent zelf verkoopt (agent in een nevenfunctie van type 1).

1.2.4. Personen die reeds ingeschreven zijn in het register van de bemiddelaars inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet

1.2.4.1. Overgangsregime 2022

De betrokken verantwoordelijke personen die op de datum van 1 januari 2022 in het register van de bemiddelaars inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet zijn ingeschreven, die in functie zijn of rechtstreeks deelnemen aan de werkzaamheid van bemiddeling inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet bij een kredietbemiddelaar die respectievelijk in het register van de bemiddelaars inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet is ingeschreven of bij een erkend kredietgever zijn tewerkgesteld en die de op die datum vereiste beroepskennis bezitten, worden geacht om de vereiste beroepskennis te bezitten, voor zover zij **in hun zelfde functie aangesteld blijven**.

1.2.4.2. Weglating uit het register sinds minder dan vijf jaar

Indien een persoon vroeger in het register van de bemiddelaars inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet ingeschreven werd, in de hoedanigheid van natuurlijke persoon of als verantwoordelijke voor de distributie, maar daar vervolgens uit weggelaten is geweest, moet hij niet bewijzen dat hij voldoet aan de vereisten inzake beroepskennis waaraan hij bij zijn vorige inschrijving al geacht werd te voldoen, voor zover de aanvraag tot herinschrijving in het register ingediend wordt binnen de vijf jaar na zijn weglating uit het register, tenzij de weglating voortvloeit uit een schrappingsmaatregel wegens een inbreuk op de vereisten inzake beroepskennis.

De betrokken persoon moet eveneens de diploma's en getuigschriften, die hij bij zijn vorige inschrijving heeft opgeladen in zijn inschrijvingsdossier, niet opnieuw overmaken aan de FSMA.

1.2.4.3. Weglating uit het register sinds meer dan vijf jaar

Indien een persoon die meer dan vijf jaar is weggelaten uit het register zijn herinschrijving aanvraagt, moet hij zijn beroepskennis opnieuw aantonen.

Hij is niet verplicht om de diploma's en getuigschriften, die hij bij zijn vorige inschrijving heeft opgeladen in zijn inschrijvingsdossier, nog een keer over te maken aan de FSMA. Heeft hij sinds zijn weglating uit het register nieuwe diploma's of getuigschriften (zoals attesten van slagen in door de FSMA erkende examens) bekomen die beantwoorden aan de voormelde voorwaarden, dan moet hij deze wel overmaken om zijn beroepskennis te kunnen aantonen.

1.3. Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek (“PCP”) in krediet? (STAP 5)

1.3.1. Vereiste theoretische kennis

De personen in contact met het publiek (“PCP”) moeten de theoretische kennis van kredieten bezitten, die zij kunnen aantonen op basis van hun diploma (zie punt 1.3.1.1.) of een attest van slagen in het examen (zie punt 1.3.1.2.) of op basis van het overgangsregime 2015². De werkgever van de PCP’s houdt deze bewijzen van hun theoretische kennis ter beschikking van de FSMA.

De PCP’s bij een agent in een nevenfunctie in consumentenkrediet die kredieten aanbiedt waarvan het gebruik beperkt is tot de goederen of diensten die de agent zelf verkoopt (agent in een nevenfunctie van type 1) moeten slechts de **basiskennis** aantonen.

1.3.1.1. Bewijs van theoretische kennis op basis van een diploma

De PCP’s die over een van de onderstaande diploma’s beschikken, worden geacht over de nodige theoretische kennis te beschikken.

Hoogst behaald diploma
☐ Masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma)
☐ Diploma van een academische of professionele bachelor (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 11 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting

Voor wat de PCP’s bij een agent in een nevenfunctie van type 1 betreft, worden de titularissen van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma) geacht de basiskennis te bezitten.

1.3.1.2. Bewijs van theoretische kennis op basis van een attest

Er geldt enkel een examenvereiste voor de PCP’s die geen masterdiploma, geen bachelordiploma met voldoende studiepunten voor de kennis in krediet, geen met deze diploma’s gelijkgesteld diploma of geen als met deze diploma’s gelijkwaardig erkend buitenlands diploma hebben. Deze PCP’s moeten geen getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma voorleggen. Zij moeten wel een bijkomend bewijs leveren van volledige theoretische kennis op

² In het kader van het overgangsregime 2015 konden sommige PCP genieten van een vrijstelling waarbij hun werkgever niet moest kunnen aantonen dat zij geslaagd zijn in een examen of waarbij hun werkgever een examenattest ter beschikking van de FSMA moest houden dat dateert van vóór 1 november 2015. Wie tussen 1 november 2015 en 30 april 2017 met succes een beroep heeft gedaan op het overgangsregime, blijft er nadien ook de voordelen van genieten. Vanaf 1 mei 2017 kon dit regime echter niet meer voor het eerst worden ingeroepen. De betrokken PCP kan een regularisatieverklaring overmaken waaruit blijkt dat hij op dit overgangsregime beroep doet.

het ogenblik van hun aanstelling of, voor de “PCP’s in opleiding” (zie punt 1.3.3.), uiterlijk binnen 1 jaar na hun aanstelling.

Ieder attest moet duidelijk vermelden over welk onderd(e)el(en) van de theoretische kennis het gaat.

Bewijs (in functie van de uitgeoefende activiteit)

Attest van slagen in de door de FSMA erkende examens die gaan over alle volgende modules:

- Module 1 – Basisprincipes in krediet
- Module 2 – Consumentenkrediet

EN/OF

Attest van slagen in de door de FSMA erkende examens die gaan over alle volgende modules:

- Module 1 – Basisprincipes in krediet
- Module 3 – Hypothecair krediet

Voor wat betreft de PCP’s bij een agent in een nevenfunctie van type 1 die geen getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma) bezitten, beperkt het examen zich tot de basiskennis.

1.3.2. Vereiste praktische ervaring

De PCP’s moeten beschikken over een praktische ervaring van 6 maand die zij kunnen verwerven in de hoedanigheid van “PCP in opleiding” (zie punt 1.3.2.). Deze praktische ervaring beantwoordt voor het overige aan dezelfde voorwaarden als uiteengezet in punt 1.2.3.

Voor de PCP’s bij een agent in een nevenfunctie inzake consumentenkrediet van type 1 is geen praktische ervaring vereist.

1.3.3. PCP in opleiding

Een PCP die zijn beroepskennis nog niet heeft aangetoond, kan tewerkgesteld worden als PCP in opleiding. Binnen het jaar na zijn eerste (contractuele) aanstelling als PCP in opleiding moet hij zijn theoretische kennis aantonen op basis van een diploma (zie punt 1.3.1.1.) of een attest van slagen in het examen (zie punt 1.3.1.2.).

Zolang deze PCP in opleiding is, blijft hij onder de volledige verantwoordelijkheid en onder de leiding van een van een kredietbemiddelaar, van een daartoe bij de bemiddelaar of kredietgever aangewezen verantwoordelijke voor de distributie of van een daartoe bij de bemiddelaar of kredietgever aangewezen PCP die de vereiste theoretische kennis bezitten en de vereiste praktische ervaring verworven hebben.

Indien de PCP in opleiding zijn theoretische kennis niet aantoont binnen het jaar, kan hij niet langer de activiteiten in de hoedanigheid van PCP in opleiding uitoefenen. De vergunde ondernemingen en de bemiddelaars mogen niemand als PCP in opleiding aanstellen wanneer die persoon gewerkt heeft als PCP in opleiding gedurende een jaar of langer bij andere vergunde ondernemingen of andere bemiddelaars zonder zijn theoretische kennis aangetoond te hebben. Echter, in dat geval kan hij uitzonderlijk opnieuw aangeworven worden als PCP (in opleiding) om

nog een keer te genieten van een laatste periode van een jaar bij een nieuwe werkgever om zijn vereiste beroepskennis aan te tonen.

De periode van een jaar kan verlengd worden met de periode tijdens de welke de PCP in opleiding een volledig vervangingsinkomen heeft getrokken (bij voorbeeld in geval van langdurige ziekte of zwangerschapsverlof).

De ervaring verworven in de hoedanigheid van PCP in opleiding wordt in aanmerking genomen als nuttige praktische ervaring.

De duurtijd van de praktische ervaring wordt berekend op basis van voltijdsequivalent. Dit wil zeggen dat de duurtijd van een praktische ervaring van bij voorbeeld 6 maand neerkomt op 12 maand voor de persoon die halftijds werkt.

1.3.4. Overgangsregime

De PCP's die op de datum van 1 januari 2022 in functie zijn of rechtstreeks deelnemen aan de werkzaamheid van bemiddeling inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet bij een kredietbemiddelaar die respectievelijk in het register van de bemiddelaars inzake hypothecair krediet of consumentenkrediet is ingeschreven of bij een erkend kredietgever zijn tewerkgesteld en die de op die datum vereiste beroepskennis bezitten, worden geacht om de vereiste beroepskennis te bezitten, voor zover zij **in hun zelfde functie aangesteld blijven**.

2. Bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten

2.1. Wie zijn de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3)

Op basis van de antwoorden op de vragen in de stappen 1 en 2 kunt u nagaan wie de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming zijn. Vervolgens moet u een namenlijst opstellen van de personen die deze rollen vervullen.

2.1.1. Wie zijn de bij bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten betrokken verantwoordelijke personen bij natuurlijke personen?

Rol	Bankmakelaar	Bankagent
Bemiddelaar (natuurlijke persoon)	---	Ja

Het statuut van makelaar in bank- en beleggingsdiensten is alleen toegankelijk als rechtspersoon.

2.1.2. Wie zijn de bij bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten betrokken verantwoordelijke personen bij rechtspersonen?

Rol	Bankmakelaar	Bankagent
Effectieve leider die <i>de facto</i> de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten	Ja	Ja
Overige effectieve leider	Nee	Nee
Lid van het wettelijk bestuursorgaan dat geen effectieve leider is	Nee	Nee

Enkel de effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten moet aantonen dat hij alle vereiste beroepskennis bezit. De overige effectieve leiders moeten enkel aan de FSMA bevestigen dat zij *de facto* de verantwoordelijkheid voor de activiteit van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten niet dragen. Voor leden van het wettelijk bestuursorgaan die geen effectieve leider zijn, gelden geen vereisten inzake beroepskennis.

2.2. Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)

Voor iedere persoon op de namenlijst die u in stap 3 heeft opgesteld, moet u nagaan of hij/zij aan de wettelijke voorwaarden voldoet. Deze voorwaarden betreffen 3 aspecten:

1. Het diploma;
2. Het examen;
3. De ervaring.

Het type van het hoogst behaald diploma heeft gevolgen op de twee andere voorwaarden. Dat is de reden waarom de vraag van het diploma eveneens besproken wordt in de paragrafen over het examen en de ervaring.

Deze drie voormelde voorwaarden worden hieronder uitgebreid toegelicht. Om concreet na te gaan of de verantwoordelijke personen in uw onderneming aan alle voorwaarden voldoen, kunt u gebruik maken van de checklists van de FSMA waarin per statuut, per categorie en per rol alle relevante aspecten aan bod komen. Kies enkel de checklist(s) die op u van toepassing zijn. Bereid uw inschrijvingsdossier voor door ze in te vullen voor alle verantwoordelijke personen en personen in contact met het publiek van uw onderneming.

Checklists beroepskennis bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten

Makelaars

- Effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten bij makelaar in bank- en beleggingsdiensten (rechtspersoon)

Agenten

- Agent in bank- en beleggingsdiensten zelf (natuurlijke persoon)
- Effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten bij agent in bank- en beleggingsdiensten (rechtspersoon)

Personen in contact met het publiek (*≠ betrokken verantwoordelijke personen*)

2.2.1. Diplomavereiste

De betrokken verantwoordelijke personen moeten een van de volgende d'ploma's bezitten, waarvan ze een kopie moeten bezorgen aan de FSMA:

Hoogst behaald diploma
☐ Masterdiploma , of een daarmee gelijkgesteld diploma, met minstens 5 studiepunten voor de technische kennis van bank- en beleggingsdiensten of een equivalent percentage van studiebelasting
☐ Ander masterdiploma of daarmee gelijkgesteld diploma
☐ Diploma van een academische of professionele bachelor of een daarmee gelijkgesteld diploma met minstens 11 studiepunten voor de technische kennis van bank- en beleggingsdiensten of een equivalent percentage van studiebelasting
☐ Buitenlands diploma dat door de bevoegde (onderwijs)autoriteit als gelijkwaardig met een van de hierboven vermelde d'ploma's wordt erkend
☐ Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7 ^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) of een daarmee gelijkgesteld diploma *

Voor de betrokken verantwoordelijke personen die een **diploma** hebben behaald **dat niet met een * is aangeduid in de bovenstaande tabel**, volstaat het diploma als bewijs van theoretische kennis van bank- en beleggingsdiensten. Zij moeten geen bijkomend bewijs meer leveren.

De betrokken verantwoordelijke personen die een **diploma** hebben behaald **dat met een * is aangeduid in de bovenstaande tabel**, moeten een bijkomend bewijs leveren van hun theoretische kennis van bank- en beleggingsdiensten op het ogenblik van hun aanstelling (zie punt 2.2.2.).

Voor natuurlijke personen (bankagenten) en effectieve leiders die *de facto* de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten is de vereiste ervaring in bank- en beleggingsdiensten ook afhankelijk van het behaald diploma (zie punt 2.2.3).

2.2.2. Examenvereiste

Er geldt enkel een examenvereiste voor de betrokken verantwoordelijke personen die geen masterdiploma of een diploma van een academische of professionele bachelor met voldoende studiepunten voor de theoretische kennis (of geen daarmee gelijkgesteld diploma of geen als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma) hebben maar wel over een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs beschikken. Ook geldt de examenvereiste voor de betrokken verantwoordelijke personen die niet kunnen genieten van het overgangsregime 2006³. Voormelde personen moeten een bijkomend bewijs leveren van voldoende theoretische kennis op het ogenblik van hun aanstelling.

Bewijzen	
☐	Attest(en) van slagen in een examen, erkend door de FSMA en handelend over alle hierna vermelde modules: <ul style="list-style-type: none"> • Module 1 – Basisbeginselen van het bank- en financiewezen • Module 2 – Compliance • Module 3 – Betalingsverkeer en spaarproducten • Module 4 – Beleggingsproducten en beleggingsadvies

2.2.3. Vereiste praktische ervaring

De personen die willen aangesteld worden in een functie van een betrokken verantwoordelijke persoon moeten beschikken over praktische ervaring in de bemiddelingsactiviteiten.

Deze ervaring moet aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De ervaring moet **betrekking hebben op de activiteit waarvoor een inschrijving wordt gevraagd**. Ervaring inzake hypothecair krediet is niet relevant in het kader van een aanvraag tot inschrijving als tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten.
2. De ervaring moet **betrekking hebben op de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten**, bedoeld in de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en

³ In het kader van het overgangsregime 2006 kan de effectief leider bank nog steeds genieten van een vrijstelling van de examenvereiste), op voorwaarde dat hij niet meer dan 5 jaar hun activiteit in bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten hebben onderbroken. In dat geval moet hij geen bewijs leveren van geslaagd zijn in een examen, maar hij dient wel aan te tonen aangesteld te zijn in de functie van effectief leider bank in 2006 door een regulariseringsverklaring voor te leggen van een vergunde onderneming of een tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten.

beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten. Volgende diensten komen in aanmerking:

- a. het in ontvangst nemen van deposito's en andere terugbetaalbare gelden;
- b. het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot een of meer financiële instrumenten;
- c. het plaatsen van financiële instrumenten zonder plaatsingsgarantie;
- d. de verhandeling van effecten van (alternatieve) collectieve beleggingen of van instellingen van (alternatieve) collectieve beleggingen,
- e. beleggingsadvies.

Wordt steeds aanvaard als relevante praktische ervaring, voormelde activiteiten uitgeoefend als persoon in contact met het publiek bij een kredietinstelling, een beleggingsonderneming, een (alternatieve) instelling voor collectieve belegging of een beheervenootschap van een (alternatieve) instelling voor collectieve belegging.

Wordt onder meer niet als relevante praktische ervaring beschouwd:

- werken binnen de "back office" (o.a. enkel administratieve verwerking);
- werken op een callcenter waarbij enkel een doorverwijsfunctie wordt vervuld.

3. De ervaring moet zijn **opgedaan bij een tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten of een kredietinstelling, een beleggingsonderneming, een (alternatieve) instelling voor collectieve belegging of een beheervenootschap van een (alternatieve) instelling voor collectieve belegging**, waarvan de identificatie- en contactgegevens vermeld worden in de vragenlijst.
4. De ervaring moet **opgedaan zijn tijdens de zes jaar voorafgaand aan de datum van het indienen van de aanvraag**.
5. De ervaring moet **nuttig zijn en op reguliere wijze opgedaan** zijn. Zo komt o.a. de uitoefening van activiteiten voor een onderneming die niet over de vereiste erkenning/inschrijving beschikt, niet in aanmerking.

Om uw ervaring te bewijzen, moet u in de vragenlijst de identificatie- en contactgegevens vermelden van de ingeschreven tussenpersoon of de vergunde onderneming bij wie de ervaring is opgedaan.

De duurtijd van de praktische ervaring wordt berekend op basis van **voltijdsequivalent**. Dit wil zeggen dat de duurtijd van een praktische ervaring van bij voorbeeld 6 maand neerkomt op 12 maand voor de persoon die halftijds werkt.

De FSMA kan contact opnemen met deze ingeschreven tussenpersonen en vergunde ondernemingen om de door de kandidaat ingevulde gegevens na te gaan. Er moeten geen attesten van ervaring aan de FSMA worden bezorgd. Het achterhouden of vervalsen van relevante informatie kan leiden tot de weigering of de schrapping van de inschrijving van de tussenpersoon.

De betrokken verantwoordelijke personen moeten beschikken over een praktische ervaring waarvan de duurtijd afhangt van hun diploma:

Hoogst behaald diploma	Bankmakelaar	Bankagent
☐ Masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 5 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting	12 maand	6 maand
☐ Ander masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma)	24 maand	12 maand
☐ Diploma van een academische of professionele bachelor (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 11 studiepunten voor de technische kennis van kredietbemiddeling of een equivalent percentage van studiebelasting	12 maand	6 maand
☐ Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7 ^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma)	12 maand	6 maand

2.2.4. Personen die reeds ingeschreven zijn in het register van de tussenpersonen inzake bank- en beleggingsdiensten

2.2.4.1. Overgangsregime 2022

De betrokken verantwoordelijke personen die op de datum van 1 januari 2022 in het register van de tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten zijn ingeschreven, die in functie zijn of rechtstreeks deelnemen aan de werkzaamheid van bemiddeling inzake bank- en beleggingsdiensten bij een ingeschreven bemiddelaar of bij een vergunde onderneming zijn tewerkgesteld en die de op die datum vereiste beroepskennis bezitten, worden geacht om de vereiste beroepskennis te bezitten, voor zover zij **in hun zelfde functie aangesteld blijven**.

2.2.4.2. Weglating uit het register sinds minder dan vijf jaar

Indien een persoon vroeger in het register van de tussenpersonen inzake bank- en beleggingsdiensten ingeschreven werd maar daar vervolgens uit weggelaten is geweest, moet hij niet bewijzen dat hij voldoet aan de vereisten inzake beroepskennis waaraan hij bij zijn vorige inschrijving al geacht werd te voldoen, voor zover de aanvraag tot herinschrijving in het register ingediend wordt binnen de vijf jaar na zijn weglating uit het register, tenzij de weglating voortvloeit uit een schrappingsmaatregel wegens een inbreuk op de vereisten inzake beroepskennis.

De betrokken persoon moet eveneens de diploma's en getuigschriften, die hij bij zijn vorige inschrijving heeft opgeladen in zijn inschrijvingsdossier, niet opnieuw overmaken aan de FSMA.

2.2.4.3. Weglating uit het register sinds meer dan vijf jaar

Indien een persoon die meer dan vijf jaar is weggelaten uit het register zijn herinschrijving aanvraagt, moet hij zijn beroepskennis opnieuw aantonen.

Hij is niet verplicht om de diploma's en getuigschriften, die hij bij zijn vorige inschrijving heeft opgeladen in zijn inschrijvingsdossier, nog een keer over te maken aan de FSMA. Heeft hij sinds zijn weglating uit het register nieuwe diploma's of getuigschriften (zoals attesten van slagen in door de FSMA erkende examens) bekomen die beantwoorden aan de voormelde voorwaarden, dan moet hij deze wel overmaken om zijn beroepskennis te kunnen aantonen.

2.3. Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek ("PCP") in bank- en beleggingsdiensten? (STAP 5)

2.3.1. Vereiste theoretische kennis

De personen in contact met het publiek ("PCP") moeten de theoretische kennis van bank- en beleggingsdiensten bezitten, die zij kunnen aantonen op basis van hun diploma (zie punt 2.3.1.1.) of een attest van slagen in het examen (zie punt 2.3.1.2.) of op basis van het overgangsregime 2006⁴. De werkgever van de PCP's houdt deze bewijzen van hun theoretische kennis ter beschikking van de FSMA.

2.3.1.1. Bewijs van theoretische kennis op basis van een diploma

De PCP's die over een van de onderstaande diploma's beschikken, worden geacht over de nodige theoretische kennis te beschikken.

Hoogst behaald diploma	
☐	Masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma)
☐	Diploma van een academische of professionele bachelor (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 11 studiepunten in technische kennis bank- en beleggingsdiensten of een equivalent percentage van studiebelasting

2.3.1.2. Bewijs van theoretische kennis op basis van een attest

Er geldt enkel een examenvereiste voor de PCP's die geen masterdiploma, geen bachelordiploma met voldoende studiepunten voor de kennis in bank- en beleggingsdiensten, geen met deze diploma's gelijkgesteld diploma of geen als met deze diploma's gelijkwaardig erkend buitenlands diploma hebben. Deze PCP's moeten **wel** een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7^e jaar) dat toegang geeft tot het

⁴ In het kader van het overgangsregime 2006 kan het bewijs van beroepskennis voor de PCP's die voor 1 juli 2006 zijn aangesteld en die geen van de onder 2.3.1.1 vermelde diploma's hebben gehaald, aangeleverd worden door een regulariseringsverklaring van hun toenmalige werkgever waarbij verklaard wordt dat zij beschikken over de nodige beroepskennis (inclusief minstens 6 maand praktische ervaring), op voorwaarde dat zij niet meer dan 5 jaar hun activiteit in bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten hebben onderbroken.

hoger onderwijs (HSO) of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma voorleggen. Tevens moeten zij een bijkomend bewijs leveren van voldoende theoretische kennis op het ogenblik van hun aanstelling of, voor de “PCP’s in opleiding” (zie punt 2.3.3.), uiterlijk binnen 1 jaar na hun aanstelling.

Ieder attest moet duidelijk vermelden over welk(e) onderd(e)el(en) van de theoretische kennis het gaat.

Bewijzen	
☐	<p>Attest(en) van slagen in een examen, erkend door de FSMA en handelend over alle hierna vermelde modules:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Module 1 – Basisbeginselen van het bank- en financiewezen • Module 2 – Compliance • Module 3 – Betalingsverkeer en spaarproducten • Module 4 – Beleggingsproducten en beleggingsadvies

Daarnaast bestaat de mogelijkheid van een PCP met gedeeltelijke kennis. Met name, wanneer een PCP zich uitsluitend toelegt op bemiddeling in bankdiensten (op voorwaarde van geslaagd te zijn in de modules 1, 2 en 3), of op bemiddeling in beleggingsdiensten (op voorwaarde van geslaagd te zijn in de modules 1, 2 en 4).

2.3.2. Vereiste praktische ervaring

De PCP’s moeten beschikken over een praktische ervaring van 6 maand die zij kunnen verwerven in de hoedanigheid van “PCP in opleiding” (zie punt 2.3.2.). Deze praktische ervaring beantwoordt aan dezelfde voorwaarden als uiteengezet in punt 2.2.3., behoudens de duurtijd van de praktische ervaring die dus 6 maand bedraagt.

2.3.3. PCP in opleiding

Een PCP die zijn beroepskennis nog niet heeft aangetoond, kan tewerkgesteld worden als PCP in opleiding. Binnen het jaar na zijn eerste (contractuele) aanstelling als PCP in opleiding moet hij zijn theoretische kennis aantonen op basis van een diploma (zie punt 2.3.1.1.) of een attest van slagen in het examen (zie punt 2.3.1.2.).

Zolang deze PCP in opleiding is, blijft hij onder de volledige verantwoordelijkheid en onder de leiding van een bemiddelaar inzake bank- en beleggingsdiensten, van een van zijn effectieve leiders die de facto verantwoordelijk zijn voor de werkzaamheid van bemiddeling of van een daartoe bij de bemiddelaar of de vergunde onderneming aangewezen PCP die de vereiste theoretische kennis bezitten en de vereiste praktische ervaring verworven hebben.

Indien de PCP in opleiding zijn theoretische kennis niet aantoont binnen het jaar, kan hij niet langer de activiteiten in de hoedanigheid van PCP in opleiding uitoefenen. De vergunde ondernemingen en de bemiddelaars mogen niemand als PCP in opleiding aanstellen wanneer die persoon gewerkt heeft als PCP in opleiding gedurende een jaar of langer bij andere vergunde ondernemingen of andere bemiddelaars zonder zijn theoretische kennis aangetoond te hebben. Echter, in dat geval kan hij uitzonderlijk opnieuw aangeworven worden als PCP (in opleiding) om nog een keer te genieten van een laatste periode van een jaar bij een nieuwe werkgever om zijn vereiste beroepskennis aan te tonen.

De periode van een jaar kan verlengd worden met de periode tijdens de welke de PCP in opleiding een volledig vervangingsinkomen heeft getrokken (bij voorbeeld in geval van langdurige ziekte of zwangerschapsverlof).

De ervaring verworven in de hoedanigheid van PCP in opleiding wordt in aanmerking genomen als nuttige praktische ervaring.

De duurtijd van de praktische ervaring wordt berekend op basis van voltijdsequivalent. Dit wil zeggen dat de duurtijd van een praktische ervaring van bij voorbeeld 6 maand neerkomt op 12 maand voor de persoon die halftijds werkt.

2.3.4. Overgangsregime

De PCP's die op de datum van 1 januari 2022 in functie zijn of rechtstreeks deelnemen aan de werkzaamheid van bemiddeling inzake bank- en beleggingsdiensten bij een ingeschreven bemiddelaar of bij een vergunde onderneming zijn tewerkgesteld en die de op die datum vereiste beroepskennis bezitten, worden geacht om de vereiste beroepskennis te bezitten, voor zover zij **in hun zelfde functie aangesteld blijven**.

3. (Her)verzekeringsdistributie

3.1. Wie zijn de bij de distributie betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming? (STAP 3)

Op basis van de antwoorden op de vragen in de stappen 1 en 2 kunt u nagaan wie de bij de distributie betrokken verantwoordelijke personen in uw onderneming zijn. Vervolgens moet u een namenlijst opstellen van de personen die deze rollen vervullen.

Opgelet: U stelt ten minste een verantwoordelijke voor de distributie aan. Wanneer u meer dan 10 personen in contact met het publiek ("PCP") tewerkstelt, moet u mogelijks een tweede verantwoordelijke voor de distributie aanstellen. U stelt een bijkomende verantwoordelijke voor de distributie aan per nieuwe schijf van 10 PCP's. Echter, voor de verzekerings-, nevenverzekerings- en herverzekeringstussenpersonen die een andere hoofdberoepswerkzaamheid hebben dan (her)verzekeringsdistributie, is het per schijf van 20 PCP's.

3.1.1. Wie zijn de bij (her)verzekeringsdistributie betrokken verantwoordelijke personen bij natuurlijke personen?

Rol	Makelaar	Agent	Subagent	Gevolmachtigde onderschrijver	Neven- verzekerings- tussenpersoon
Tussenpersoon zelf (natuurlijke persoon)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
VVD	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Alle betrokken verantwoordelijke personen moeten dezelfde theoretische kennis hebben en over praktische ervaring beschikken. Alleen de nevenverzekeringstussenpersonen moeten niet beschikken over praktische ervaring.

3.1.2. Wie zijn de bij (her)verzekeringsdistributie betrokken verantwoordelijke personen bij rechtspersonen?

Rol	Makelaar	Agent	Subagent	Gevolmachtigde onderschrijver	Neven- verzekerings- tussenpersoon
VVD	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Effectieve leider die <i>de facto</i> de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Lid van het wettelijk bestuursorgaan	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

De vereiste beroepskennis is identiek voor de verantwoordelijke voor de distributie en de effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie. Zij moeten aantonen dat ze theoretische kennis in

(her)verzekeringsdistributie hebben en, in de meeste gevallen, beschikken over praktische ervaring.

Enkel de nevenverzekeringstussenpersonen moeten niet over praktische ervaring beschikken.

3.2. Welke beroepskennis is vereist voor betrokken verantwoordelijke personen? (STAP 4)

Voor iedere persoon op de namenlijst die u in stap 3 heeft opgesteld, moet u nagaan of hij/zij aan de wettelijke voorwaarden voldoet. Deze voorwaarden betreffen 3 aspecten:

1. Het diploma;
2. Het examen;
3. De ervaring.

Het type van het hoogst behaald diploma heeft gevolgen op de twee andere voorwaarden. Dat is de reden waarom de vraag van het diploma eveneens besproken wordt in de paragrafen over het examen en de ervaring.

Deze drie voormelde voorwaarden worden hieronder uitgebreid toegelicht. Om concreet na te gaan of de verantwoordelijke personen in uw onderneming aan alle voorwaarden voldoen, kunt u gebruik maken van de checklists van de FSMA waarin per statuut, per categorie en per rol alle relevante aspecten aan bod komen. Kies enkel de checklist(s) die op u van toepassing zijn. Bereid uw inschrijvingsdossier voor door ze in te vullen voor alle verantwoordelijke personen en personen in contact met het publiek van uw onderneming.

Checklist beroepskennis (her)verzekeringsdistributie

Makelaars

- (Her)verzekeringmakelaar zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Agenten

- (Her)verzekeringsagent zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Subagenten

- (Her)verzekeringssubagent zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van (her)verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Gevolmachtigde onderschrijvers

- Gevolmachtigde onderschrijver zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van verzekeringdistributie (rechtspersoon)

Nevenverzekeringstussenpersonen

- Nevenverzekeringstussenpersoon zelf (natuurlijke persoon)
- Verantwoordelijke voor de distributie (natuurlijke persoon of rechtspersoon)
- Effectieve leider die *de facto* de verantwoordelijkheid heeft over de werkzaamheid van verzekeringsdistributie (rechtspersoon)

Personen in contact met het publiek (*≠ betrokken verantwoordelijke personen*)

3.2.1. Diplomavereiste

De betrokken verantwoordelijke personen moeten een van de volgende diploma's bezitten, waarvan ze een kopie moeten bezorgen aan de FSMA:

Hoogst behaald diploma
☐ Masterdiploma, of een daarmee gelijkgesteld diploma, met minstens 5 studiepunten voor de technische kennis van verzekeringen of een equivalent percentage van studiebelasting
☐ Ander masterdiploma of daarmee gelijkgesteld diploma
☐ Diploma van een academische of professionele bachelor of een daarmee gelijkgesteld diploma met minstens 11 studiepunten voor de technische kennis van verzekeringen of een equivalent percentage van studiebelasting
☐ Buitenlands diploma dat door de bevoegde (onderwijs)autoriteit als gelijkwaardig met een van de hierboven vermelde diploma's wordt erkend
☐ Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7 ^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) of een daarmee gelijkgesteld diploma *

Voor de betrokken verantwoordelijke personen die een **diploma** hebben behaald **dat niet met * is aangeduid in de bovenstaande tabel**, volstaat het diploma als bewijs van theoretische kennis van verzekeringen. Zij moeten geen bijkomend bewijs meer leveren.

De betrokken verantwoordelijke personen die een **diploma** hebben behaald **dat met * is aangeduid in de bovenstaande tabel**, moeten een bijkomend bewijs leveren van hun theoretische kennis van verzekeringen op het ogenblik van hun aanstelling (zie punt 3.2.2.).

3.2.2. Examenvereiste

De examenvereiste is enkel van toepassing op de betrokken verantwoordelijke personen die geen masterdiploma of diploma van een academische of professionele bachelor met voldoende studiepunten voor de technische kennis (of geen daarmee gelijkgesteld diploma of geen als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma) hebben. Zij moeten een bijkomend bewijs leveren van theoretische kennis van verzekeringen op het ogenblik van hun aanstelling.

De technische kennis moet de materies, verbonden van de types van de door de tussenpersoon verkochte producten, omvatten. In feite is Module 1, die de beroepskennis over de "Wetgeving" en "AssurMiFID" uitlegt, de basismodule en daarom verplicht voor iedere betrokken persoon. De Modules 2, 3 en 4 zijn slechts verplicht wanneer de onderneming, waarvoor de betrokken verantwoordelijke persoon werkt, (her)verzekeringsproducten verdeelt die uitgelegd worden in de respectievelijke modules.

Bewijs (in functie van de uitgeoefende activiteit)

- Attesten van slagen in examens, erkend door de FSMA en handelend over twee tot 4 van de volgende modules:
- Module 1 – Basiskennis in verzekeringen
 - Module 2 – Verzekeringen niet-leven
 - Module 3 – Levensverzekeringen zonder beleggingscomponent
 - Module 4 – Levensverzekeringen met beleggingscomponent

Sinds 1 mei 2022 zijn de oude erkende cursussen⁵ of de door de FSMA erkende examens, waarvan de inhoud overeenstemt met de takken opgenomen in de minimale lijst⁶, niet meer geldig voor de eerste aanstelling in een gereguleerde functie of om voor de eerste keer ingeschreven te worden als verzekeringstussenpersoon.

3.2.3. Vereiste praktische ervaring

3.2.3.1. Algemeen

De personen die willen aangesteld worden in een functie van een betrokken verantwoordelijke persoon moeten beschikken over praktische ervaring in de bemiddelingsactiviteiten. Dit geldt niet voor nevenverzekeringstussenpersonen en hun verantwoordelijke personen.

Deze ervaring moet aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De ervaring **moet betrekking hebben op de activiteit waarvoor een inschrijving wordt gevraagd**. Ervaring inzake bank- en beleggingsdiensten is niet relevant in het kader van een aanvraag tot inschrijving als verzekeringstussenpersoon.
2. De ervaring **moet betrekking hebben op** een of meerdere domeinen van de theoretische kennis in **(her)verzekeringen**, opgesomd in artikel 13, § 1 en 14 van het Koninklijk besluit van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19°/1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

Wordt steeds aanvaard als relevante praktische ervaring, de activiteiten in verband met productie, polisbeheer en/of schaderegeling, uitgeoefend als persoon in contact met het publiek bij een (her)verzekeringstussenpersoon of (her)verzekeringsonderneming.

Wordt onder meer niet als relevante praktische ervaring beschouwd:

- werken binnen de "back office" (o.a. enkel administratieve verwerking);
- werken op een callcenter waarbij enkel een doorverwijfsfunctie wordt vervuld.

⁵ Wat de oude erkende cursussen betreft, moet de betrokken persoon een attest voorleggen dat bevestigt dat hij ingeschreven was vóór 1 januari 2015 voor een door de FSMA erkende vormingscursus en uiterlijk op 1 januari 2018 deze vorming met vrucht heeft afgerond. Zie de Mededeling [FSMA 2014 15 van 15 december 2014](#).

⁶ Zie de Mededelingen [FSMA 2019 14 van 18 juli 2019](#) en [FSMA 2020 04 van 6 mei 2020](#). De betrokken verantwoordelijke personen moeten, naast de beroepskennis in de belangrijkste verzekeringstakken, ook de beroepskennis in antiwitwaswetgeving en MiFID aantonen.

3. De ervaring moet zijn **opgedaan bij een (her)verzekeringsonderneming of een (her)verzekeringstussenpersoon**, waarvan de identificatie- en contactgegevens vermeld worden in de vragenlijst.
4. De ervaring moet **opgedaan zijn tijdens de zes jaar voorafgaand aan de datum van het indienen van de aanvraag**.
5. De ervaring moet **nuttig zijn en op reguliere wijze opgedaan** zijn. Zo komt o.a. de uitoefening van activiteiten voor een onderneming die niet over de vereiste erkenning/inschrijving beschikt, niet in aanmerking.

Om uw ervaring te bewijzen, moet u in de vragenlijst de identificatie- en contactgegevens vermelden van de ingeschreven tussenpersoon of de vergunde onderneming bij wie de ervaring is opgedaan.

De duurtijd van de praktische ervaring wordt berekend op basis van **voltijdsequivalent**. Dit wil zeggen dat de duurtijd van een praktische ervaring van bij voorbeeld 6 maand neerkomt op 12 maand voor de persoon die halftijds werkt.

De FSMA kan contact opnemen met deze ingeschreven tussenpersonen en vergunde ondernemingen om de door de kandidaat ingevulde gegevens na te gaan. Er moeten geen attesten van ervaring aan de FSMA worden bezorgd. Het achterhouden of vervalsen van relevante informatie kan leiden tot de weigering of de schrapping van de inschrijving van de tussenpersoon.

De betrokken verantwoordelijke personen moeten beschikken over een praktische ervaring waarvan de duurtijd afhangt van hun diploma:

Rol	Makelaar	Agent	Subagent	Gevolmachtigde onderschrijver	Neven- verzekering- tussenpersoon
☐ Master-diploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 5 studiepunten in technische kennis verzekeringen	12 mnd	6 mnd	6 mnd	12 mnd	---
☐ Ander masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig	24 mnd	12 mnd	6 mnd	24 mnd	---

erkend buitenlands diploma)					
☐ Diploma van een academische of professionele bachelor (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 11 studiepunten in technische kennis verzekeringen	12 mnd	6 mnd	6 mnd	12 mnd	---
☐ Getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma) *	12 mnd	6 mnd	6 mnd	12 mnd	---

De diploma's met een * zijn niet voldoende als bewijs van technische kennis voor verzekeringen. De persoon moet daarnaast ook de nodige attesten van het slagen in de door de FSMA erkende examens voorleggen (zie punt 3.2.2.).

3.2.3.2. Subagent in opleiding

Het gebeurt dat de subagent, zijn verantwoordelijken voor de distributie en zijn effectieve leiders die *de facto* de verantwoordelijkheid voor de (her)verzekeringsdistributie dragen, niet beschikken over nuttige praktische ervaring van 6 maanden. In dat geval worden ze toegelaten om praktische ervaring te verwerven onder het toezicht en binnen de omkadering van de verzekerings- of herverzekeringstussenpersoon ("principaal") onder wiens verantwoordelijkheid de betrokken subagent handelt, of van een daartoe bij de tussenpersoon aangestelde verantwoordelijke voor de distributie.

Dit versterkt toezicht is afgestemd op de diensten die de betrokken persoon verleent, en op zijn relevante kwalificaties en ervaring. De principaal draagt tevens een versterkte verantwoordelijkheid voor deze verzekeringssubagent in opleiding.

De ervaring verworven als subagent in opleiding wordt als relevante praktische ervaring in aanmerking genomen.

3.2.4. Personen reeds eerder ingeschreven in het register van de (her)verzekeringstussenpersonen

3.2.4.1. Overgangsregime 2018

De betrokken verantwoordelijke personen die op de datum van 28 december 2018 in het register van de (her)verzekeringstussenpersonen zijn ingeschreven, die in functie zijn of rechtstreeks deelnemen aan de werkzaamheid van verzekeringsdistributie bij een ingeschreven tussenpersoon of bij een vergunde onderneming zijn tewerkgesteld en die de op die datum vereiste beroepskennis bezitten, worden voor altijd geacht om de vereiste beroepskennis te bezitten, voor zover zij **in hun zelfde functie aangesteld blijven**.⁷

3.2.4.2. Weglating uit het register sinds minder dan vijf jaar

Indien een persoon vroeger in het register van de (her)verzekeringstussenpersonen ingeschreven werd maar daar vervolgens uit weggelaten is geweest, moet hij niet bewijzen dat hij voldoet aan de vereisten inzake beroepskennis waaraan hij bij zijn vorige inschrijving al geacht werd te voldoen, voor zover de aanvraag tot herinschrijving in het register ingediend wordt binnen de vijf jaar na zijn weglating uit het register, tenzij de weglating voortvloeit uit een schrappingsmaatregel wegens een inbreuk op de vereisten inzake beroepskennis.⁸

De betrokken persoon moet eveneens de diploma's en getuigschriften, die hij bij zijn vorige inschrijving heeft opgeladen in zijn inschrijvingsdossier, niet opnieuw overmaken aan de FSMA.

Om te bepalen over welke kennis de betrokken persoon beschikte, moet worden gekeken naar de datum waarop hij uit het register werd weggelaten. Deze datum bepaalt immers of de betrokken persoon zich kan beroepen op de overgangsregeling uit het KB van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19°/1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.⁹

⁷ Voor de nevenverzekeringstussenpersonen is vereist dat zij, op de datum van 28 december 2018, minstens een jaar hun activiteit van verzekeringsdistributie uitoefenden.

⁸ In het kader van het overgangsregime 1996 kan de persoon die actief was in (her)verzekeringsdistributie vóór 1 januari 1996, blijven genieten van de vrijstelling van de verplichting om zijn beroepskennis aan te tonen, wanneer hij binnen de 5 jaar na zijn weglating uit het register verzoekt om opnieuw in het register ingeschreven te worden. Deze maatregel geldt ongeacht de categorie van verzekeringstussenpersoon waarvoor hij zich opnieuw wil inschrijven.

⁹ De ingeschreven verzekeringssubagent die actief was op 28 december 2018 en binnen de 5 jaar terugkeert, wordt geacht de beroepskennis te hebben voor het type van verzekeringsproducten dat hij op 28 december 2018 aangeboden heeft.

Voorbeelden: hij heeft op 28 december 2018 alleen autoverzekeringen aangeboden en wordt daarom geacht de kennis van de modules 1 en 2 te bezitten. Verkoopt hij op die datum alleen levensverzekeringen zonder beleggingscomponent, dan wordt hij geacht de kennis van de modules 1 en 3 te bezitten.

3.2.4.3. Weglating uit het register sinds meer dan vijf jaar

Indien een persoon die meer dan vijf jaar is weggelaten uit het register zijn herinschrijving aanvraagt, moet hij zijn beroepskennis opnieuw aantonen.

Hij is niet verplicht om de diploma's en getuigschriften, die hij bij zijn vorige inschrijving heeft opgeladen in zijn inschrijvingsdossier, nog een keer over te maken aan de FSMA. Heeft hij sinds zijn weglating uit het register nieuwe diploma's of getuigschriften (zoals attesten van slagen in door de FSMA erkende examens) bekomen die beantwoorden aan de voormelde voorwaarden, dan moet hij deze wel overmaken om zijn beroepskennis te kunnen aantonen.

3.3. Welke beroepskennis is vereist voor personen in contact met het publiek ("PCP") in verzekeringen? (STAP 5)

3.3.1. Vereiste theoretische kennis

De personen in contact met het publiek ("PCP") moeten de theoretische kennis van verzekeringen bezitten, die zij kunnen aantonen op basis van hun diploma (zie punt 3.3.1.1.) of een attest van slagen in het examen (zie punt 3.3.1.2.) of op basis van het overgangsregime 1996 of 2018¹⁰. De werkgever van de PCP's houdt deze bewijzen van hun theoretische kennis ter beschikking van de FSMA.

3.3.1.1. Bewijs van theoretische kennis op basis van een diploma

De PCP's die over een van de onderstaande diploma's beschikken, worden geacht over de nodige theoretische kennis te beschikken.

Hoogst behaald diploma	
☐	Masterdiploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma),
☐	Diploma van een academische of professionele bachelor (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma), met minstens 11 studiepunten in technische kennis verzekeringen of een equivalent percentage van studiebelasting

3.3.1.2. Bewijs van theoretische kennis op basis van een attest

Er geldt enkel een examenvereiste voor de PCP's die geen masterdiploma, geen bachelordiploma met voldoende studiepunten voor de kennis in verzekeringen, geen met deze diploma's gelijkgesteld diploma of geen als met deze diploma's gelijkwaardig erkend buitenlands diploma hebben. Deze PCP's moeten geen getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7^e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma

¹⁰ In het kader van het overgangsregime 1996 kan de persoon die actief was in verzekeringsdistributie vóór 1 januari 1996, blijven genieten van de vrijstelling van de verplichting om zijn beroepskennis aan te tonen. In het kader van het overgangsregime 2018 wordt de persoon die op 28 december 2018 als PCP actief was, geacht om over de vereiste beroepskennis als PCP te beschikken. Deze bepaling geldt evenwel alleen voor de types van producten waarvoor zijn werkgever, de betrokken verzekeringstussenpersoon, op 28 december 2018 was ingeschreven.

voorleggen. Zij moeten wel een bijkomend bewijs leveren van voldoende theoretische kennis op het ogenblik van hun aanstelling of, voor de “PCP’s in opleiding” (zie punt 3.3.3.), uiterlijk binnen 1 jaar na hun aanstelling.

Ieder attest moet duidelijk vermelden over welk(e) onderd(e)el(en) van de theoretische kennis het gaat.

Bewijs

- Attesten van slagen in een door de FSMA erkend examen (Module 1 – basiskennis in verzekeringen)

Sinds 1 mei 2022 zijn de oude erkende cursussen¹¹ of de door de FSMA erkende examens, waarvan de inhoud overeenstemt met de takken opgenomen in de minimale lijst¹², niet meer geldig voor de eerste aanstelling in een gereguleerde functie of om voor de eerste keer ingeschreven te worden als verzekeringstussenpersoon.

3.3.2. Vereiste praktische ervaring

De PCP’s moeten beschikken over een praktische ervaring van 6 maand die zij kunnen verwerven in de hoedanigheid van “PCP in opleiding” (zie punt 3.3.3.). Deze praktische ervaring beantwoordt voor het overige aan dezelfde voorwaarden als uiteengezet in punt 3.2.3.1.

Voor de PCP’s bij een nevenverzekeringstussenpersoon is geen praktische ervaring vereist.

3.3.3. PCP in opleiding

Een PCP die zijn beroepskennis nog niet heeft aangetoond, kan tewerkgesteld worden als PCP in opleiding. Binnen het jaar na zijn eerste (contractuele) aanstelling als PCP in opleiding moet hij zijn theoretische kennis aantonen op basis van een diploma (zie punt 3.3.1.1.) of een attest van slagen in het examen (zie punt 3.3.1.2.).

Zolang deze PCP in opleiding is, blijft hij onder de volledige verantwoordelijkheid en onder de leiding van de verzekerings-, nevenverzekerings- of herverzekeringstussenpersoon, van een daartoe aangewezen verantwoordelijke voor de distributie bij de tussenpersoon of bij de verzekerings- of herverzekeringsonderneming of van een daartoe door de tussenpersoon of de verzekerings- of herverzekeringsonderneming aangewezen PCP die de vereiste theoretische kennis bezitten en de vereiste praktische ervaring verworven hebben.

Indien de PCP in opleiding zijn theoretische kennis niet aantoot binnen het jaar, kan hij niet langer de activiteiten als PCP in opleiding uitoefenen. De vergunde ondernemingen en de bemiddelaars mogen niemand als PCP in opleiding aanstellen wanneer die persoon gewerkt heeft als PCP in opleiding gedurende een jaar of langer bij andere vergunde ondernemingen of andere bemiddelaars zonder zijn theoretische kennis aangetoond te hebben. Echter, in dat geval kan hij uitzonderlijk opnieuw aangeworven worden als PCP (in opleiding) om nog een keer te

¹¹ Wat de oude erkende cursussen betreft, moet de betrokken persoon een attest voorleggen dat bevestigt dat hij ingeschreven was vóór 1 januari 2015 voor een door de FSMA erkende vormingscursus en uiterlijk op 1 januari 2018 deze vorming met vrucht heeft afgerond. Zie de Mededeling [FSMA 2014_15 van 15 december 2014](#).

¹² Zie de Mededelingen [FSMA 2019_14 van 18 juli 2019](#) en [FSMA 2020_04 van 6 mei 2020](#)

genieten van een laatste periode van een jaar bij een nieuwe werkgever om zijn vereiste beroepskennis aan te tonen.

De periode van een jaar kan verlengd worden met de periode tijdens de welke de PCP in opleiding een volledig vervangingsinkomen heeft getrokken (bij voorbeeld in geval van langdurige ziekte of zwangerschapsverlof).

De ervaring verworven in de hoedanigheid van PCP in opleiding wordt in aanmerking genomen als nuttige praktische ervaring.

De duurtijd van de praktische ervaring wordt berekend op basis van voltijdsequivalent. Dit wil zeggen dat de duurtijd van een praktische ervaring van bij voorbeeld 6 maand neerkomt op 12 maand voor de persoon die halftijds werkt.

C. Te bezorgen gegevens en documenten

1. Welke gegevens en documenten moet ik aan de FSMA bezorgen over de beroepskennis? (STAP 6)

1.1. Identificatiegegevens

De beroepskennis wordt altijd beoordeeld in hoofde van natuurlijke personen.

1.1.1. Identificatiegegevens voor de betrokken verantwoordelijke personen

U moet voor elk van de bij de bemiddeling betrokken verantwoordelijke personen de volgende gegevens invullen in de online applicatie van de FSMA:

- voor natuurlijke persoon ingeschreven in het Belgische rijksregister:
 1. naam;
 2. voornamen;
 3. adres van de woonplaats;
 4. rijksregisternummer.

- voor natuurlijke personen niet ingeschreven in het Belgische rijksregister:
 1. naam;
 2. voornaam;
 3. geboorteplaats;
 4. geboortedatum;
 5. adres van de woonplaats.

Verzamel deze gegevens vooraf en houd ze bij de hand wanneer u uw aanvraag invult.

Als een persoon meerdere rollen heeft, zult u de gegevens maar één keer moeten invullen.

1.1.2. Identificatiegegevens voor de PCP's

Voor de personen in contact met het publiek ("PCP") moet u geen identificatiegegevens aan de FSMA bezorgen. U moet deze wel ter beschikking van de FSMA houden, evenals de documenten met betrekking tot hun beroepskennis.

1.2. Dossiers

1.2.1. PCP in opleiding

Voor de personen in contact met het publiek in opleiding ("PCP in opleiding") moet u geen gegevens of documenten aan de FSMA bezorgen.

U moet wel een dossier bijhouden voor iedere PCP in opleiding die onder uw toezicht, (intensieve) begeleiding en verantwoordelijkheid als werkgever valt. Dit dossier omvat minimaal:

- een verslag met:
 - a. de identiteit van de PCP in opleiding;
 - b. de aanvangsdatum van de werkzaamheden;
 - c. de identiteit van de verantwoordelijke van de intensieve begeleiding;

- d. een samenvatting van de taken die verricht zijn tijdens de opleidingsperiode;
 - e. de datum waarop de PCP in opleiding examens heeft afgelegd;
 - f. de opleidingen die de werkgever heeft georganiseerd en die de PCP in opleiding heeft gevolgd;
 - g. eventuele commentaar van de verantwoordelijke voor de intensieve begeleiding;
- de bewijsstukken die de inhoud van het verslag staven;
 - het bewijs dat de verantwoordelijke voor de intensieve begeleiding deze rol aanvaard heeft vóór de PCP in opleiding werd in dienst genomen. de identiteit van de verantwoordelijke voor het toezicht en het bewijs dat deze die rol heeft aanvaard, vóór de start van de samenwerking;

Dit dossier houdt u ter beschikking van de FSMA die het recht heeft om het dossier op te vragen en in te kijken.

1.2.2. Subagenten in opleiding

Voor uw subagenten in opleiding moet u geen gegevens of documenten aan de FSMA bezorgen.

U moet wel een dossier bijhouden voor iedere subagent in opleiding die onder uw toezicht, begeleiding en verantwoordelijkheid valt. Dit dossier omvat minimaal:

- de identiteit van de verantwoordelijke voor het toezicht en het bewijs dat deze die rol heeft aanvaard, vóór de start van de samenwerking;
- een toelichting bij de invulling van het toezicht en de omkadering;
- stukken die de doeltreffendheid van het toezicht en de omkadering aantonen (begeleiding bij afspraken bij de klant, revisie van het werk van de subagent in opleiding, lijst van taken die aan de subagent in opleiding toevertrouwd werden, enz.).

Dit dossier houdt u ter beschikking van de FSMA die het recht heeft om het dossier op te vragen en in te kijken.

1.3. Documenten

Om u te helpen bij uw voorbereiding heeft de FSMA checklists gemaakt. Deze zijn bedoeld als hulpmiddel bij de voorbereiding van uw dossier. U moet ze niet aan de FSMA bezorgen.

Lees het "Stappenplan beroepskennis" eerst grondig. Vul dan deze checklist in voor alle verantwoordelijke personen en personen in contact met het publiek van uw onderneming. Opgelet, de checklist verschilt naargelang van uw vorm en uw gewenste statuut, wetende dat de checklist niet moet opgelaten worden in uw inschrijvingsdossier.

Opgelet; de checklists verschillen in functie van de juridische vorm en het gevraagde statuut, omdat de vereisten verschillend zijn. Kies enkel de checklist(s) die op u van toepassing zijn.

Overzicht

- Stap 1** **Natuurlijke persoon of rechtspersoon**

- Stap 2** **Statuut en categorie**

- Stap 3** **Betrokken verantwoordelijke personen**
 - Natuurlijke persoon
 - Rechtspersoon

- Stap 4** **Beroepskennis voor de betrokken verantwoordelijke personen**
 - Diploma
 - Examen
 - Ervaring

- Stap 5** **Beroepskennis voor de PCP's**
 - Diploma
 - Examen
 - Ervaring

- Stap 6** **Over te maken gegevens en documenten over de beroepskennis**